

Registered for posting as a periodical
Category B.

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rondo)

Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Subscription to A.E.A. \$12.
(Individual, family, club, federation and pensioner)
Full-time Students \$8

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O. Melbourne 3001, Australia.
Prezidanto: Prof. R. G. Robertson, 7 Euroka Street, Northbridge, NSW. 2063
Sekretario/Kasisto: S-ro L. V. Scott, 34 Ocean Road, Manly, N.S.W. 2095
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, 8 Lone Pine Parade, Matraville, NSW. 2036

N-ro 175 (255)

MELBOURNE

Decembro, 1979

NOVJARA MESAGO DE LA PREZIDANTO DE UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Dum la jardeko, kiu nun malfermiĝas antaŭ ni, la Internacia Lingvo Esperanto fariĝos centjara. Tra la jaroj depost 1887, la lingvo alportis ĝojon kaj feliĉon al milionoj da homoj. Ĝi malfermis la horizontojn al simplaj civitanoj, ĝi dissemis sentojn de internaciismo kaj komprenemo en mondo malpaca, ĝi kreis kulturajn pontojn inter la nacioj, kaj ĝi ebligis praktikan komunikadon inter la homoj en spirito de egaleco.

Gia influo etendiĝis preter la uzantojn mem. Scioj akiritaj per Esperanto penetris en la sociojn, kaj la principoj de esperantismo efikis ankaŭ ĉe tiuj, kiuj ne konas la lingvon mem. Kvankam la rivaleco inter la grandaj naciaj lingvoj ankoraŭ regas en multaj internaciaj rilatoj, Esperanto abunde montris, ke ĝi kapablas plene ludi la rolon de efika internacia lingvo komunikilo.

TRANSMARAJ REDAKTOROJ KAJ ELDONISTOJ ATENTU

Bonvole notu ke la adreso, por sendi viajn interŝanĝ-ekzemplerojn kaj librojn por recenzo estas: "ESPERANTO", Box 2122T, G.P.O. Melbourne, 3001. Aŭstralio.

Restas tamen la demando, ĉu tiu lingvo plene elprova fariĝos akceptita de la grandaj internaciaj organizaĵoj, la diverslandaj edukaj sistemoj, kaj la ĉiam kreskanta nombro da homoj, kiuj partoprenas la internacian komunikadon. Restas la demando, ĉu oni utiligos ĝin kiel lingvon de la nova komunika teknologio. Aŭ ĉu oni preferas solvi tiu internacian lingvan problemon per diskriminaciaj solvoj, favorante certajn naciojn kaj lingvojn, kaj malfavorante aliajn.

La respondo al tiu demando restas parte en la fluo de la historio; sed parte ĝi restas en la manoj de la parolantoj de Esperanto. La mondo ne venos al Esperanto kvazaŭ nature. Se tiel estus, ĝi venus al paco kvazaŭ nature, ĝi venus al malmarmado kvazaŭ nature, kaj ĝi estingus homan kruelecon kaj homan mizeron kvazaŭ nature. Male, ĝi venos al Esperanto ĉar parolantoj de tiu lingvo konscie kaj harmonie kaj sagace laboros por tiu celo, forigante la sencion kaj farante el skeptikuloj konvinkitojn. Oni ofte aŭdas, ke ekzistas antaŭjuĝoj kontraŭ Esperanto, sed vere la ĉefa malhelpo estas sencio, kaj prudentaj duboj forigebaj per pravaj argumentoj.

Ĉu, do, la jardeko de la 1980-aj jaroj estos la jardeko de Esperanto, la

jardeko, en kiu oni fine konsciigos pri la maljusteco kaj la nenecesaj kostoj de la nuna internacia lingva reĝimo? Lingvoj ne kreskas kiel arbaraj fungoj: ili bezonas jardekojn, eĉ cent jarojn, por maturiĝi. La Internacia Lingvo jam kreskis kaj maturiĝis: ĝi staras nun preta por tiuj, kiuj pretas utiligi ĝin.

En decembro 1979 kompletigas 25 jaroj da rekono de Esperanto flanke de UNESKO: la fama rezolucio subtena al Esperanto estis akceptita de la Ĝenerala Konferenco en 1954. Tiu datreveno koincidas kun nova erao en la rilatoj kun Unesko kaj UN, inaŭgurita de la vizito de la Ĝenerala Direktoro de Unesko al nia kongreso en 1977 kaj nun de la malfermiĝo en Novjorko de nova oficejo de UEA kies specifa celo estas fortigi la rilatojn kun UN. En la jaro nun finiĝanta la sekretario de Ekosok vizitis nian kongreson, kaj UEA estis elektita al gvida rolo en la konstanta komitato de neregistraj organizaĵoj ĉe Unesko.

UEA mem estas pli forta, pli harmonia kaj pli financa kaj morale stabila ol ĝi eble iam ajn estis. Niaj membroj estas lojalaj kaj sindonaj. Kaj novaj moviĝoj de intereso pri Esperanto animas kontinentojn antaŭe apenaŭ tuŝitajn de la Internacia Lingvo.

Staras preta la lingvo Malfermiĝas al ni iom post iom la internaciaj organizaĵoj, la publika opinio Pretas nia Asocio. Je tiu ĉi favora epoko, je la sojlo de nova jardeko, ni redediĉu nin al la laboro por la Internacia Lingvo per novaj fortoj. La jaro 1980, kaj la tuta jardeko, kiun ĝi inaŭguras, alportu pli pacan, justan kaj harmonian mondon, kie la spirito de egaleco kaj kompreniĝo animas ankaŭ la lingvan kampon per la Internacia Lingvo Esperanto.

Zamenhof-Tago 1979

—Humphrey Tonkin.

Bona virino similas al bona libro — amuza, inspira kaj instrua, ofte tro vortoz, sed, kiam dece bindita kaj ornamita, nerezistebla — kiel mi sopiras posedi libron.

Li: Kie do ni rendevuu, karulino?

Ŝi: Kie ajn vi volas, miulo.

Li: Bone, kaj kiam?

Ŝi: Kiam vi deziras, miulo.

Li: Bone, karulino, sed venu ĝustatempe.

Mono estas bona servanto, sed malbona mastro.

MARJORIE BOULTON RAPORTAS EL OXFORD

Ĉiujare, en oktobro, en Oxford, Anglujo, kie situas unu el la plej famaj universitatoj de la mondo, okazas, en la alisezone timata EKZAMENEJO, brua, gaja kaj interesa evento, la t.n. "Foiro nor la Novicoj", angle "Freshers' Fair". Tie multaj studentaj societoj, pri politiko, religio, filozofio, sportoj, plej diversaj intereso, prezentas sin ĉe malgrandaj budoj, en multaj grandaj ĉambroj. Tiel la novaj studentoj, kaj, fakte, multaj studentoj jam ne novicaj, povas esplori, kion ili povos fari dum la jaro, ekster la stud-programoj.

Kaj tie troviĝis, en oktobro 1979, por la dua fojo, budo pri Esperanto, kiu sciigis eble ses aŭ sep mil homojn, ke Esperanto ja vivas. La "Oxford and District Esperanto Society" bonvenigas ne nur studentojn, sed ankaŭ iun ajn, kiu loĝas en la regiono Sed kiam la vivo en la granda, kulturrica universitata urbo estas tiel interese, kaj multspecaj amuzoj kaj kulturaj aferoj estas tiel facile

atingeblaj, malgranda pionira Esperanto-Societo malfacile konkurzas.

Dum deĵoris fidele la sekretario, Marjorie Boulton, notante kelkajn benajn jesojn, sed devante akcepti multajn neojn, subite aperis apud la budo bela juna virino, nigrahara, vigla kaj afabla, kiu prezentis sin: Philippa Maddern, el Aŭstralio. Alveninte por doktoriĝi pri historia temo, studente en la kolegio Brasenose, Philippa jam la unuan tagon de la trimestro serĉis la oksfordajn esperantistojn, kaj trovis ilin.

Kompreneble ŝi estis tre bonvena! Jen studentino, jam prestiĝa, kiu vere scias persone pri la vivanteco kaj valoro de Esperanto; ŝi tuj membriĝis kaj pli-internaciigis societon, kiu jam havas inter siaj anoj usonaninon kaj junulon el Brunci.

Philippa Maddern ne nur formale aniĝis, sed multe vizitas la kunvenojn; ĉiusemajnajn konversaciajn rondojn.

kiuj tre facilige okazas en ŝia propra kolegio; kaj la pliformalajn kunvenojn, kiuj okazas dum la universitata trimestro ĉiun duan semajnon. En siaj unuaj kunvenoj, ŝi aŭdis Marjorie Boulton paroli pri la temo "Kiel verki universalan legolibron?" — en kiun taskon Philippa jam iomete kunlaboris per ideoj kaj informoj; kaj Peter Weatherby, pri sia vizito al Finnlando, kie li instruis Esperanton en vere altprestigaj someraj kursoj universitataj kaj vizitis aliajn esperantajn aranĝojn. Kiam tiu ĉi raporto estis verkata, Philippa anticipis la antaŭkristnaskan feston de la societo, kies anoj

ĝuos internacian menuon.

La oksfordaj esperantistoj vere sentas, ke Philippa Maddern, samideanino el la antipodo, kontribuas multon al Esperanto en Oksfordo. Ŝia klereco kaj prestiĝo, ŝia videbla saĝo kaj ekvilibro, ŝia helpemo kaj lojaleco, jam kuraĝigis pionirojn, kiuj foje sentas, ke "ili penas formanci monton." Certe dum 3 jaroj ŝi multon kontribuas al Esperanto en Oksfordo. Kaj, kiam dum universitataj libertempoj ŝi devos multe resti en la pilkvietara urbo, ŝi ne estos forĝestita: ŝi povos ĉeesti tiujn kunvenojn, kiujn aliaj studentoj maltrafos.

ANTAŬ 85 JAROJ

LA MONDFAMA LETERO DE LEO TOLSTOJ

En la jaro 1894, S-ro V. L. Kravcov, en la nomo de esperantistoj de Voroneĵ, skribis al Leo Tolstoj kaj petis lin esprimi sian opinion pri la problemoj de internacia lingvo ĝenerale kaj speciale pri Esperanto. La 27-an de aprilo, 1894, Leo Tolstoj respondis kaj la Esperanto-traduko de tiu nun fama letero aperis la 15-an de julio, 1894 en "La Esperantisto", Nurnberg, N-ro 7 (55). Jen ĝia teksto:

Estimataj Sinjoroj !

Mi ricevis vian leteron kaj penas, kiom mi povos, plenumi vian deziron, t.e. eldiri mian opinion pri la penso de lingvo tutmonda entute kaj pri tio, kiom la lingvo Esperanto respondas al tiu ĉi ideo.

Pri tio, ke la homoj celas al tio, por fari unu anaron kun unu pastisto de prudento kaj amo kaj ke unu el la plej proksimaj kondukantaj ŝtupoj por tiu ĉi devas esti reciproka komprenado de la homoj unu kun alia — pri tio povas ekzisti nenia dubo. Por tio, ke la homoj komprenu unu la alian, estas necese aŭ tio, ke ĉiuj lingvoj per si mem kunfandiĝu en unu lingvo (kio, se ĝi fariĝus iam, povus fariĝi nur post tre longa tempo), aŭ tio, ke la sciado de ĉiuj lingvoj tiel vastiĝu, ke ne sole ĉiuj verkoj estu tradukitaj en ĉiujn lingvojn, sed ankaŭ, ke ĉiuj homoj sciu tiom multe da lingvoj, ke ĉiuj havu la eblon komunikiĝi unu kun la alia en tiu aŭ alia lingvo, aŭ tio, ke ĉiuj elektu unu lingvon, kiun devige lernus ĉiuj popoloj, aŭ fine tio, (kiel supozas la volapukistoj kaj esperantistoj), ke ĉiuj homoj de diversaj nacioj akceptu unu artefaritan facilan lingvon internacian kaj ĉiuj lernu ĝin. En tiu

ĉi konsistas la ideo de la esperantistoj. Ŝajne al mi, ke tiu ĉi lasta supozo estas la plej prudenta kaj — la plej grava — la plej facile efektivebla.

Tiel mi respondas la unuan demandon. La duan demandon — en kia grado la lingvo Esperanto kontentigas la postulojn de lingvo internacia — mi ne povas respondi tute decide, ĉar mi ne estas kompetenta juĝanto en tio ĉi. Unu, kion mi scias, estas tio, ke Volapuk aperis por mi tre komplika. Esperanto do, kontraste, tiel facila, kiel ĝi devas aperi al ĉiu eŭropa homo. (Mi pensas, ke por tutmondeco en absoluta senco de tiu vorto, t.e. por ligi inter si hindojn, ĉinojn, popolojn afrikajn ktp., estas necesa alia lingvo, sed por homo eŭropa Esperanto estas tre facila.

La facileco de ĝia lernado estas tiel granda ke ricevinte antaŭ ses jaroj Esperantan gramatikon, vortaron kaj artikolojn, skribitajn en tiu ĉi lingvo, mi post ne pli ol du horoj da okupado povis iam, se ne skribi, almenaŭ libere legi en tiu ĉi lingvo.

En ĉia okazo la oferoj, kiujn alportos ĉiu homo de nia eŭropa mondo, dediĉinte kelkan tempon por la lernado de tiu ĉi lingvo, estas tiel malgrandaj, kaj la sekvoj, kiuj povas veni, se ĉiuj, — almenaŭ la eŭropanoj kaj amerikanoj — ĉiuj kristanoj, — elernos tiun ĉi lingvon, estas tiel grandegaj, ke oni ne povas ne fari tiun ĉi provon. Mi ĉiam pensis, ke ekzistas nenio pli kriteriana scienco, ol la sciado de lingvoj tiu sciado, kiu donas la eblon komunikiĝi kun plej granda nombro da homoj. Mi vidis multajn

fojojn. kiel homoj tenadis sin malamike unu kontraŭ la alia dank' al la mekanika malhelpo por reciproka komprenado. Kaj tial la lernado de Esperanto kaj la vastigado de ĝi estas sendube kristana afero,

kiu helpas al kreado de la Regno de Dio, tiu afero, kiu estas la ĉefa kaj sola difino de la vivo.

—Leo Tolstoj

D-RO ARTHUR BAUR VIZITIS ĈINION

Mi ĵus revenis de Ĉino, kie mi havis la grandan plezuron renkonti ĉinajn amideanojn. Mi vojaĝis tra la lando kiel membro de kvinpersona delegacio de la svisa gazetaro kaj mi jam antaŭ la forvojaĝo estis petinta la ĉinan ambasadorejon en Bern, ke oni bonvolu obliĝi al mi viziton en Radio Pekino, ĉar mi volis tie renkonti miajn ĉinajn kolegojn. Efektive unu el ili mi jam konis, nome S-ron Dia Song-en. Mi estis renkontinta lin dum la Universala Kongreso en Lucerno kaj li tiam bonvolis partopreni en unu el miaj ĉiutagaj elsendoj. Li tiam diris al mi, ke mi vizitu lin, se mi venos al Pekino, kaj mi tiam ne pensis, ke tia vizito jam en la sama jaro efektiviĝos.

Kiam mi kun miaj kolegoj alvenis en la studio de Radio Pekino, akceptis nin, krom direktoro, tri membroj de la Esperanto-Sekejo, kiu entute konsistas el 9 personoj. Ĉefe estas S-ino Hang Ĉun; ŝi ne nur estas lertega esperantistino, sed ankaŭ tre ĉarma persono. Krome akceptis min la jam nomita kolego Dai Song-en kaj Nan Jouli. Ni tuj vigle interparolis, kaj miaj svisaj kolegoj tre miris, ke mi povis rekte kaj sen malfacilaĵoj konversacii kun ĉinoj, dum ili tiam dependis de la helpo de interpretistoj.

La intervjuo, kiun ni ĉiuj faris kun la direktoro, suferis pro la malfacileco de la interpretado, kvankam nia oficiala tradukisto, kiu parolis france, tre klopodis. Ni estis informitaj pri la funkciado de Radio Pekino, kies internacia departemento komencis elsendi en aliaj lingvoj en 1950. Televido komenciĝis en 1958. Ni rigardis ankaŭ la studion kaj poste miaj svisaj kolegoj foriris por viziti fabrikon, dum mi restadis kun miaj ĉinaj kolegoj.

Ili havis tre gravan novaĵon, kiun mi nun kun plezuro disvastigas, nome, ke depost la 30-a de oktobro la Esperanto-disaŭdo de Radio Pekino okazas ĉiutage. Por Eŭropo la elsendoj okazas de la 21-a ĝis la 21.30-a laŭ eŭropa tempo en la bendoj de 43 kaj 31 metroj.

Lunde, merkrede, vendrede kaj sabate estas novaj programoj, dum marde, ĵaŭde kaj dimanĉe ili estas ripetataj. Por aliaj regionoj de la mondo estas aliaj elsendotempoj; pri ili vi povas informiĝi skribante al Radio Pekino (Beijing laŭ ĉina ortografio), Esperanto-Sekcio. Tio estas tre valora novaĵo kaj mi gratulas miajn ĉinajn kolegojn pro tiu sukceso.

Unu demando, kiu interesis ilin, koncernis la amplekson de la esperantaj elsendoj de Svisa Radio Internacia. Ili demandis, kiamaniere oni povas fari tiel mallongajn programojn. Efektive, ili ne konas ilin, ĉar SRI estas nur bone aŭskultebla en Eŭropo, Afriko kaj Suda Ameriko, dum en oriento oni nur hazarde povas kapti nin. Mi klarigis, ke ni provas doni kiel eble plej enhavoriĉan elsendon dum dek minutoj, elĉerpante la tempon por iom funde pritrakti unu temon kaj rezignante pri muziko kaj bagateloj.

Post mia vizito en la radio, kiu daŭris du horojn, S-ino Hang Ĉun demandis min ĉu mi eble povus disponigi tempon por renkonti pliajn esperantistojn. Mi respondis, ke mi tre ŝatus, sed ke tio dependas de la programo preparita por la svisa delegacio. Mia afabla gvidanto, Tu Peilin, okupigis pri tio kaj trovis disponeblan tempon en unu vespero. Post vizito ĉe la Vic-Cefministro Gu Mu, kiam la ĉina televido filmis la svisajn gastojn, miaj novaj amikoj serĉis min aŭtomobile en la hotelo kaj kondukis min al kunvenejo en la domo de la Fremdlingva Eldonejo. Tie jam atendis min proksimume 30 Pekinaj esperantistoj. Por la plej multaj mi certe estis la unua specimeno de Svislando, kiun ili vidis, sed kelkaj jam konis Svislandon kiel membroj de la ĉina delegitaro en la Universala Kongreso en Lucerno.

Laŭ la peto de miaj gasigantoj mi paroladis libere, ĉar mi jam ne povis prenari min, pri la historio kaj stato de la Esperanto-movado en Svislando, la rolo de Svisa Esperanto-Societo, la

evoluo de la Kultura Centro Esperantista kaj de la planlingva biblioteko en La Cnaux-de-Fonds, pri nia radiostacio kaj kelkaj aliaj svisaj aferoj. Je la fino de la kunveno, kiu laŭ eŭropaj tempaj kutimoj frue en la vespero finiĝis, multaj fotografaj estis faritaj. Inter la aŭskultantoj troviĝis gvidaj personoj de la Ĉina Esperanto-Ligo-Zhang Qichen, Yie Jun-jian, Li Nanxi -, respondeculoj por la konata bela revuo "El Popolo Ĉinio" — Liu Lin kaj Li Shijun — la estro de la distribuanto de EPC Zhang Zhai kaj aliaj gravaj personoj de la ĉina movado.

Por mi estis granda travivaĵo renkonti tiel multajn samideanojn en lando tiel fora, kaj mi konstatis kun plezuro, ke la

izoleco, en kiu Ĉinio dum kelkaj jaroj enfermis sin mem, nun estas anstataŭata per la preteco krei viglajn rilatojn kun aliaj landoj kaj renkonti la fremdulojn ne nur kun tradicia ĉina gentileco, sed kun varmaj koroj. Mi tiom pli bedaŭris, ke la tempo ne permesis al mi renkonti ĉinajn esperantistojn en aliaj urboj, kiujn mi post Pekino vizitis.

(Laŭ arango kun Svisa Radio Internacia)

(D-ro Arthur Baur estas ĉefredaktoro de granda regiona jurnalo en Winterthur, redaktinto de la Svisa Antologio kaj estro de la Esperanto-Programo de Svisa Radio Internacia).

NIA PROPRA SOMERA UNIVERSITATO

La L.K.K. de la 22-a Aŭstralia Esperanto-Kongreso ricevis tiom da proponoj de gesamideanoj pretaj prezenti prelegojn, ke ni devos aranĝi du prelegajn sesiojn. Jen la provizora programo:

Jaŭdon, la 3-an de jan., 1980, je la 7.30a p.t.m.

D-ro A. Capell: "Traduko de la Pentateŭko"

D-ro A. Einihovici: "Sano kaj medicino nuntempe"

S-ro R. Harry: "Esperanto por neregistraj internaciaj organizoj"

S-ro T. Steele: "Ĉu tro simpla la respondo?"

Lundon, la 7-an de jan., 1980, je la 2-a p.t.m.

S-ro A. Cocking: "Mi akuzas"

S-ro J. Cooper: "Taksado de infanaj desegnaĵoj"

S-ino A. Gash: "Sola ĉirkaŭ la mondo"

S-ro B. Silverlock: "Junulara rolo"

F-ino J. Walker: Temo anoncota

Ĉiu prelego daŭros proks 20 minutojn. sekvos 10-minuta diskuto

—R. G. Robertson

ESPERANTISTOJ EL MONGOLIO ?

La Kongres-Komitato ricevis el Mongolio esplor-demandon pri kongresaj detaloj, cele al ebla partopreno. Ĉu ili fakte ricevos vizojn estas alia demando. Ni tamen esperu!

CONGRESS MEMBERS PLEASE NOTE :

The Local Congress Committee must — WITHOUT FAIL — be informed how many wish to participate in the various excursions and the Banquet. If you have not made your bookings, please write immediately to Box 415. Manly P.O., 2095.

ĈU VI DEZIRAS HELPI

Aŭstraliaj Esperanto-Kongresoj jam fariĝis tiel ampleksaj, ke unu sola raportisto tute ne kapablas registri kaj priskribi ĉiun kongreseventon kaj prelegon. Ni devas, do, trovi solvon al tiu problemo

Kiu kongresano ŝatus helpi ? Ni bezonas **raportistojn**, kiuj estas pretaj kroniki 2 aŭ 3 kongresaranĝojn en telegram-stilo. **Prelegantojn** ni petas doni al la Redaktoro aŭ resuman enhavon aŭ kopion de la prelego. **Estroj de fakkunsidoj** bonvolu transdoni raporteton pri viaj decidoj.

Ni serĉas ankaŭ **fotografistojn**, kiu estas preta fari 3-4 blanke-nigrajn fotografiojn poŝtkart-formatajn kaj transdoni ilin proksimume je la 9-a de januaro al la Redaktoro Tiujn fotografiojn ni uzos por 'Australian Esperantist' kaj por raporto al 'Heraldo de Esperanto'.

Se vi deziras helpi, bonvole kontaktu min en la kongresejo je la 2-a de januaro.

—Herbert Koppel.

Sekretaria/Kasista postenoj vakas

Les Scott ne plu kandidatos

A.E.A. serĉas kandidato(j)n por la gravaj postenoj de Sekretario kaj Kasisto, dum la venonta dujara periodo, ĉar Les Scott informas, ke li ne volas daŭre prizorgi la taskojn Les agis kiel kasisto dum la lastaj 10 jaroj kaj kiel sekretario dum 4 jaroj (la unuaj du neoficiale kaj la duaj du oficiale). Li sentas ke li meritas ripozon. S-ro Scott rekomendas, per longa sperto, ke la du postenoj estu kunigitaj por pli rapida servo, pli facila kaj pli efika laborado, kio liaopinie, evitos duobligon de la taskoj. La dua oficiale elektita posteno estu nomita Help-Sekretario/Kasisto. Tiamaniere, 2 personoj povas dividi la taskojn laŭvole. S-ro Scott plue promesas sian helpon al la novaj elektitaj oficistoj kaj estos ĉiam je ilia dispono.

Sekretaria Raporto

Donacoj dum 1979 (ĝis 20/11)

S-ro Z. V. Serebryawski, Melbourne 1.00
Ges-roj E. Amman (nun Zuerich) 10.00
F-ino A. Wilks, Cammeray, NSW 10.00
Ges-roj E. Hearne, Melbourne 1.00
F-ino W. Addis, Adelaide 3.00
Ges-roj A. C. Oliver, Orelia, WA 11.00
F-ino B. C. Williams, Melbourne 8.00
D-ro & S-ino A. Einihoviĉi, Perth 8.00
S-r H. Koppel, Melbourne 10.00

La A.E.A.-Estraro alte taksas tiujn donacojn kaj antaŭdankas por donacoj, kune kun la kotizpagoj dum la venonta jaro. Via valora helpo multe antaŭenigas nian aferon.

Novaj membroj dum 1979 (ĝis 20/11)

S-ro Z. V. Serebryawski, Melbourne k
S-ro A. Mann, Bilpin, NSW
S-ro J. Logan, Bacchus Marsh, Vic.
S-ro D. Rogers, Melbourne
S-ino M. Green, Rockhampton
S-ino J. M. Burch, Exeter, NSW
S-ro B. W. Rudd, Sydney
S-ro Michael Robinson, Melbourne
S-ino J. Ludgate, Melbourne
Ges-roj G. Tumman, Healesville, Vic.
Ipswich E-Klubo
S-ino T. Thomas, Lawson, NSW
S-ro Karl Kelers, Busselton, WA (½ jaro)
S-ro J. S. Paroz, Coorparoo, Q'ld.
S-ro F. MacDonnell, Mackey, Q. (½)
S-ro E. C. Thomas, Toowoomba
S-ro W. R. Robinson, Melbourne
S-ino P. Treweek, Orange, NSW
S-ro K. Cavel, Sydney (½)
F-ino G. Tonsbeek, Allawah, NSW (½)
S-ro R. Nicholson, Moranbah, Q. (½)
S-ro A. Marshall, Melbourne (½)
S-ro P. A. Finch, Melbourne (½)
F-ino G. E. Courtenay, Melbourne (½)
S-ino G. M. Marshall, Melbourne (½)

S-ro N. McCurran, Capalaba, Q
S-ino D. Wright, Nana Glen, NSW
Ges-roj A. E. Morrison, Goodna, S.A
Oakleigh Esperanto Group

GRATULOJN TIM -

Antaŭ sepdek jaroj, en novembro 1909, dekseparulo, V. J. Timmins, komencis lerni Esperanton. Hodiaŭ "Timmie" estas doĉeno de nia movado en Aŭstralio. 87-jara, "malgraŭ sia aĝo", malgraŭ severa artrito, malgraŭ progresanta surdeco, li restas, ne nur "entuziasma" sed vere aktiva esperantisto. Li ankoraŭ gvidas multajn konferencojn, kongresojn, kaj kunvenojn esperantistajn. Li ne kredas ke li faras ion gratulindan. Li estas esperantisto, jen ĉio.

—Wre Chandler

● **TOOWOOMBA:** La Zamenhofa Festo okazis ĉi-jare jam je la 17-a de novembro, ĉar kelkaj membroj ferias dum decembro. S-ro H. V. Petley ĵus revenis de vojaĝo al Figi, kie li laboris antaŭ 50 jaroj.

● **BRISBANE:** De la 12-a ĝis la 17-a de novembro nia societo partoprenis la ĉiujaran Hobio-Ekspozicion en la urbdomo. Membroj deĵoris laŭvice dum 12 horoj tage kaj disdonis proks. mil flugfoliojn kaj vendis 70 lernolibrojn.

La Jarkunveno okazis la 26-an de novembro kaj elektigis la jena nova estraro: Prez: Trevor Steele; Vic-Prez: Ray Ross kaj Tom O'Grady; Sekr. Cathy Sullivan; 2-a Sekr: Bev Allatt; Kasisto: Merv. Schramm; Libro-Peranto: Edna Jullie; Bibliotekisto: Annie Spencer; Redaktisto: Peggy Ross.

—Ray Ross.

● **MELBOURNE:** Je 19-a de novembro, S-ro M. Cohen faris interesan prelegon "La kuracisto malantaŭ la mikrofono." "Temis pri ĉiusmajnaj disaŭdigoj de Israela Radio en araba lingvo, kiuj havas milionojn da aŭskultantoj kaj emas doni medicinan helpon al araboj en la Meza Oriento. Samvespere, David Rockell informis pri la Kivi-frukto, kune kun

receptoj por ties uzebleco. Je la amuz-vespero de 26-a novembro, S-ro H. Koppel montris diapozitivajn kaj parolis pri vagado ĉirkaŭ Vieno.

© **PERTH:** Je 2/10 la diskuttemo estis "Mono", temo kiu interesis ĉiujn. Je 16/10 ni diskutis la temon "Sub kiu formo vi preferus reenkarigi"

© **ADELAIDE:** En la elementa lernejo de Port Noarlunga okazis en oktobro Esperanto-ekspozicio. La ekspoziciaĵojn provis la Melburna E-Societo kaj aranĝis la ekspozicio S-ro Bob Felby. Je la 30-a de oktobro, Bob Felby faris prelegon pri Esperanto antaŭ 100 infanoj kaj kelkaj instruistoj. La entuziasmo ŝajne estis tre granda, ĉiuj volas lerni kaj la lernejestro, S-ro John Purvis, jam dum iom da tempo mem studas la lingvon, ĉar li intencas instrui ĝin en la lernejo.

© **SYDNEY:** Frank Dunn, 21 Okt., parolis pri moralaj. Katolike edukita, li komprenis ke nekatolikoj estas "damnataj ĉiame". Li diskutis la moralajn de la Japanoj kiel la militistoj konis ilin en Nov-Gvineo.

"Kiel viroj devas toleri la etradon de la virinoj?", estis la temo de debato je 28-a de okt. Unu plenaĝulo diris ke ekde sia naskiĝo virinoj regis kaj eĉ nun regas lin, kaj ke li tre ĝuas la regadon. Alia diris, ke ĉar mankas al virinoj la memfido, por tio ili emas estri la virojn.

Tom Elliott, 5-a nov., tre lerte legis diversajn poemojn, inter ili verkojn de William Auld kaj Brendon Clark. Je 12-a nov. membroj montris diversajn lumbildojn: la juvelojn de Palaco Topkapi en Turkujo, la montojn de Svislando, bolantajn akvon kaj koton en Novzelando, la kanalojn de Nederlando.

—M Chaldecott.

ESPERANTO-EKSPOZICIO EN HEALESVILLE

En la montaro "Dandenong", proksimume 60 km de Melburno, en la Urba Biblioteko de Healesville, loko multe vizitata de turistoj, je la 11a de decembro, malfermiĝis Esperanto-Ekspozicio, dank' al la energiaj klopodoj de du kompare novaj, sed entuziasmaj Esperantistoj, Gerald kaj Ruth Tumman.

La Esperanto-Ekspozicio, kiu daŭros tutan monaton, kaj vidiĝas jam ĉe la enirejo de la biblioteko, estas vere okulfrapa prezentado, arte, elegante kaj inteligente aranĝita por doni plej multajn klarigojn pri la kreskanta bezono por internacia lingvo kaj aktualajn informojn

pri la klopodoj kaj atingoj de Esperanto sur mondska scenejo.

Pruvinde sin serĉanta leganto, S-ro Tumman elektis plej trafajn artikolojn de sur la paĝoj de Esperanto-gazetoj — ĉefe "Esperanto" — kiujn li ekspoziciis en verda kadro kaj kune kun angla traduko, sperte tajpita de la edzino, kaj same verde enkadrigita kun verdasaga indikilo. Sur granda mondmapo pingloj kun kolorkapoj, indikas lokojn kie troviĝas Esperanto-Delegitoj aŭ izoluloj laŭ unu el la du koloroj. Kompreneble montriĝas ankaŭ libroj kaj gazetoj, kiel ankaŭ informfolioj disdoneblaj al interesatoj.

Tiu modela ekspozicio povas esti eduko egale por vizitantaj esperantistoj kaj por la ne-esperantista publiko. Gratulojn al la nova esperantista paro.

—Fay Koppel

Okaze de la Internacia Jaro de la Infano

Sajnas taŭge rememori la "vizion helan", kiun William Auld tiel bele bildigis en la jena poemo:

SAMIDEANETO

Li ŝajnas tute ordinara
kaj petolema knab' dekjara:
poŝtundon liaj manoj sondas,
la haroj nekombite ondas,
kaj viglas en vizaĝ' keruba
okulesprimo nepre buba.
Sed lia koro jam ampleksas
la tutan mondon, reve tektas
vizion helan pri homaro
vivonta jam en solidaro

Ĉar, dum la straton li promenas,
en la malgrandan koron venas
sopir' pri poŝta rendevuo
kun kamarado en Peruo;
li jam ekkonis per skribado
samaĉan knabon en Granado.
kaj korespondas por plezuro
kun indi' en' en Singapuro,
knabino jugoslava, kaj
vakerofil' en Urugvaj',
kun nigrulet' en Rodezio,
bulgara "onklo" en Sofio,
arab' kaj judo palestina;
kaj junaj dunaskitoj ĉinaj:
li scias per leteroj amaj,
ke ĉie knaboj estas samaj !

Eĉ pli li lernas senkonscie,
ke homoj estas homoj ĉie;
kaj kiam venos aĝ' matura
ne estos li ŝtatano nura,
sed per mondlingvo la infano
fariĝos mondĉivitano !
(el "Kvaropo")

WHO'S WHO IN AUSTRALIAN ESPERANTO

KAETHE SCHWERIN

(with special reference to the late PAUL SCHWERIN)

It started one Sunday last century. In Danzig, the fairy-tale city enriched culturally and architecturally by 1000 years' history. A girl at last, after two boys!

Katie had a delightful childhood dominated, protected and adored by her 2 brothers and their mate Paul Schwerin. Golden Baltic beaches, shady, dense forests — Scouting — learning to love nature and to help others.

But happiness collapsed like a house of cards! 1914. A brother killed and Paul severely wounded. Shocks, irreplaceable losses, constant drudgery, continual hunger. A lasting lesson in how to cope.

After the war, Paul qualified as an architect and Katie, with her Diploma, became a Kindergarten teacher — an ideal profession, for she adores children.

In Berlin, Paul led her to the altar and a most uncertain future — post-war depression, unemployment and galloping inflation. What good mathematicians they needed to be! In the morning one U.S. Dollar equalled 1000 marks, the same evening 12,000 marks. With her baby in her arms, she stood in queues for fuel, food — anything — to spend her money as quickly as possible. Finally, U.S. Dollar equalled 4,000,000,000,000 marks and a ton of paper money would scarcely buy a can of sardines.

An escape from darkness into light came in 1930, when, seeing some "funny" words on a blackboard, Paul and Katie entered an Esperanto-class in the "Adult Evening College". At first fascinated, they were soon quite 'hooked'. The teacher was a friend of Zamenhof himself. Paul, with his grounding in Latin and Katie with her French, made good progress and soon Katie was writing in Esperanto rhyme. Her "Kanto de l'Elefanto" was acclaimed and she had to recite it for the "oldies".

Hard, obsessed study prepared them

for the 1932 Universal Congress in Paris, whither they went in a carriage full of Danes, Swedes and Norwegians, all wearing the green star and enjoying a "mini-congress of their own: In the Sorbonne, they found themselves sitting next to Raymond Schwartz and Jean Forge, both outstanding in the Esperanto world of literature. On their return home, they lectured to the Cseh-group in Berlin.

1934 found them at the Universal Congress in Stockholm. Even then, clouds no bigger than a man's hand" warned them of political storms, which would threaten their beloved language and them personally.

Esperanto was their lifeline and through it friends helped them emigrate, not by sea, for ships were booked up for years, but by the perilous air route. Thus, the Schwerins managed to reach the Antipodes on Dutch wings. The trip took 8½ days — no night-flying — but the nights were spent in the most exciting spots on 3 continents. Slides give an exotic glimpse of the story.

Sunbathed Sydney, with the "new" Harbour Bridge, induced love at first sight. Vic Rutland was waiting to welcome them. Befriended by the local Esperantists, they were soon active in the Society. Paul became Chief Examiner, while Katie taught. They found a flat in North Sydney and Katie still lives there.

In World War II, with husband and son in the Army, Katie fought Hitler by sewing khaki shorts.

Nowadays, alone but busily serene, Katie looks back with gratitude on her Esperanto associations, not least her attachment to those like Freda Smith, Audrey Dennis and Kevin Smith, whom she especially mentions with a smile as the light of reminiscence dances in her eyes.—

—Arthur Cocking

110 JOINED THE CONGRESS

As we go to press (17 Dec.), 110 Esperantists have joined the 22nd Australian Esperanto Congress (Jan. 2-9, 1980 Sydney).

For late Enrolments, mail your Congress Fee (\$15.00) to Mrs. E. Matasin, 1 Coorabin Road, Northbridge, 2063. Add at least \$10 for room deposit. The Congress will be held at the "Wesley Centre", 210 Pitt Street, Sydney.

Fifth List of Congress Members:

104. Cliff Tronerud, Tweed Heads NSW
105. Malcolm Ross, Manly
106. Adelaide Ross, Manly
107. Cliff Bailey, Brisbane
108. Nan McGuckan, Brisbane
109. Harry Beddie, Sydney
110. Bettie Hart, Sydney

State Distribution: N.S.W. 60; Queensland 19; Victoria 15; Tasmania 5; Western Australia 5; A.C.T. 3; South Australia 1; Northern Territory 1; Japan 1.